

Chiliplantens brennhete triks

Det var aldri chiliplantens plan at mennesker skulle bli glade i sterk mat.

AV KATHARINA MARIE VESTRE | PUBLISERT 15. JAN. 2014 | OPPDATERT 4. FEB. 2020

En chili delt i to, med frøene synlig.

Chilien er egentlig skapt for fugler - ikke oss mennesker! Foto: Shutterstock.

Siden planter sitter fast i jorda, trenger de hjelp når de skal erobre nye områder. Et triks er å pakke inn frøene sine i fristende frukter. Da kan et dyr spise dem og bæsje ut frøene et helt annet sted. Ganske fint for både planten og dyret. Men det er noe som skurrer med chili.

Brennende tunger

Alle som noen gang har spist chili vet at det ikke er for pingler. Øynene renner, tunga brenner og det river i halsen. Grunnen er at chili inneholder et stoff som heter capsaicin. Dette skaper smertefølelse og narrer tunga til å tro at det er varmt. Men hva i all verden var det chiliplanten tenkte på da den begynte å fylle fruktene sine med et så plagsomt stoff? Var ikke hele poenget at chiliene skulle bli spist?

Immune fugler

Svaret er at chilien ikke er skapt for oss – eller noe annet pattedyr. De viktige frøene blir enten knust av tennene våre eller kverket av fordøyelsessystemet vårt. Derfor har chiliplanten helt andre middagsgjester i tankene. Den vil aller helst bli spist av fugler. Frøene kan nemlig passere uskadet gjennom fuglekroppen. Og det geniale er at fuglene ikke kjennet det brennende stoffet i det hele tatt! Dermed kan de knaske i seg så mye chili de bare vil, helt uten rennende øyne.

Hekta på chili

Noe chiliplanten ikke hadde regnet med, er de merkelige menneskene. I over 6000 år har vi dyrket fram chili, til tross at planten prøver hardt å skremme oss unna. En mulig forklaring kan være at kroppen lager en type stoffer som hete endorfiner når det brenner på tunga. Endorfiner demper smerte og gir oss en god følelse. Når du er forelsket, lager kroppen de samme stoffene. Så da er det kanskje ikke så rart vi blir hekta på chili likevel.

Kilde: [Australian Geographic: Why chillies are hot: the science of heat](#)

LIVET PÅ JORDA PLANTER OG TRÆR MAT OG HELSE MAT

Meldinger ved utskriftstidspunkt 4. april 2025, kl. 15.23 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.